

การคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

ชลธิชา สมอาด

การใช้ความรุนแรงในครอบครัว เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นมานานแล้วอาจกล่าวได้ว่าเกิดขึ้นพร้อมกับการมีครอบครัวของมนุษยชาติก็ว่าได้ และเกิดขึ้นกับทุกลำดับชั้นในสังคมโลก พฤติกรรมของความรุนแรงที่เกิดขึ้นมีความหนักเบาแตกต่างกัน แต่ที่เหมือนกันคือความรุนแรงในครอบครัวมักจะถูกปกปิดไว้ภายใต้หลังคาบ้านและถูกมองว่าเป็นเรื่องส่วนตัว เป็นปัญหาของสมาชิกในครอบครัว ไม่ใช่ปัญหาของสังคมส่วนรวมไม่ใช่อาชญากรรมที่ทุกคนในสังคมต้องช่วยกันป้องกันและแก้ไข ซึ่งบุคคลอื่นรวมถึงรัฐไม่ควรเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับสถานการณ์ความรุนแรงภายในครอบครัว ดังนั้นในอดีตที่ผ่านมาสังคมจึงไม่ให้ความสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัวเท่าที่ควรจะเป็น แต่ในปัจจุบันสังคมไทยตระหนักดีแล้วว่าความรุนแรงที่เกิดขึ้นในครอบครัวไม่ใช่ปัญหาส่วนตัวของครอบครัวอีกต่อไปแล้ว เพราะผลพวงของปัญหาดังกล่าวมีผลกระทบต่อความสงบสุขของสังคม

ดังนั้นรัฐจึงให้ความสำคัญในการป้องกันและแก้ไขการใช้ความรุนแรงในครอบครัวอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น จะเห็นได้จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 53 ซึ่งบัญญัติว่า “เด็ก เยาวชน และบุคคลในครอบครัวมีสิทธิได้รับความคุ้มครองโดยรัฐจากการใช้ความรุนแรงและ การปฏิบัติอันไม่เป็นธรรม

เด็กและเยาวชนซึ่งไม่มีผู้ดูแล มีสิทธิได้รับการเลี้ยงดูและการศึกษาอบรมจากรัฐ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด ”

แม้ว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 จะถูกยกเลิกแล้ว และปัจจุบันประเทศไทยมีรัฐธรรมนูญฉบับใหม่คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 แต่

รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ยังคงให้ความสำคัญกับการคุ้มครองบุคคลในครอบครัว และบัญญัติคุ้มครองบุคคลในครอบครัวไว้ชัดเจนยิ่งขึ้น ในมาตรา 51 ซึ่งได้บัญญัติไว้ว่า “เด็ก เยาวชน และบุคคลในครอบครัว มีสิทธิได้รับความคุ้มครองจากรัฐจากการใช้ความรุนแรงและการปฏิบัติอันไม่เป็นธรรม รวมทั้งมีสิทธิในการอยู่รอดและได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญาตามศักยภาพในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม

การแทรกแซงและการจำกัดสิทธิของเด็ก เยาวชน และบุคคลในครอบครัวจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อสงวนและรักษาไว้ซึ่งสถานะของครอบครัวหรือประโยชน์สูงสุดของบุคคลนั้น

เด็กและเยาวชนซึ่งไม่มีผู้ดูแลมีสิทธิได้รับการเลี้ยงดูและการศึกษาอบรมจากรัฐ”

อย่างไรก็ตามแม้กฎหมายรัฐธรรมนูญ จะมีบทบัญญัติคุ้มครองสิทธิของบุคคลในครอบครัวอย่างชัดเจนตั้งแต่ พ.ศ. 2540 แต่ประเทศไทยในขณะนั้นก็ยังไม่มีกฎหมายเฉพาะที่จะนำมาบังคับใช้กับการกระทำด้วยความรุนแรงต่อบุคคลในครอบครัวโดยเฉพาะ

เนื่องจากการกระทำความรุนแรงต่อบุคคลในครอบครัวมีลักษณะที่แตกต่างจากการกระทำ ความรุนแรงโดยบุคคลภายนอกครอบครัว เพราะเป็นการกระทำระหว่างบุคคลอันเป็นที่รักและมีความผูกพันต่อกัน ดังนั้นหากนากฎหมายที่มีอยู่แล้ว เช่น กฎหมายอาญา มาบังคับใช้ก็จะไม่เกิดผลดีต่อครอบครัวเพราะกฎหมายอาญาไม่ได้ถูกออกแบบมาเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหานี้ และเหตุผลอีกประการหนึ่งกฎหมายอาญา ไม่สามารถใช้กับคนที่มีพฤติกรรมที่ยังไม่ถึงขั้นเป็นความผิดกฎหมายอาญาต้องรอให้มีพฤติกรรมถึงขั้นเป็นความผิดซึ่งเมื่อถึงขั้นนั้นก็อาจจะส่งผลร้ายแรงแล้ว และความจริงที่สำคัญประการหนึ่ง คือบุคคลที่ถูกกระทำด้วยความรุนแรงจากคนในครอบครัวนั้นมิได้ต้องการให้ผู้กระทำต้องถูกลงโทษทางอาญา แต่ผู้ถูกระทำส่วนใหญ่ต้องการให้ผู้กระทำยุติการกระทำ ความรุนแรงนั้นมากกว่า ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่รัฐจะต้องบัญญัติกฎหมายเฉพาะเพื่อบังคับใช้กับการกระทำ ความรุนแรงของบุคคลในครอบครัว ซึ่งกฎหมายเฉพาะนี้ต้องออกแบบมาเพื่อป้องกันและแก้ไขการใช้ความรุนแรงในครอบครัวโดยเฉพาะและต้องคำนึงถึงความอยู่รอดของครอบครัวตลอดจนการเยียวยาผู้เสียหายจากการใช้ความรุนแรงในครอบครัวนั้นด้วย

เป็นที่น่ายินดีว่าประเทศไทยได้มีความพยายามที่จะบัญญัติกฎหมายคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวโดยเฉพาะ โดยในปี พ.ศ. 2548 คณะกรรมการพัฒนากฎหมายสำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติป้องกันและแก้ไขการใช้ความรุนแรงในครอบครัว ต่อคณะรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการเมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2548 และส่งต่อให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาต่อไป ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 9) ได้พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมในสาระสำคัญบางประการ รวมทั้งได้แก้ไขชื่อร่างฯจากเดิม “ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและแก้ไขการใช้ความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ...” เป็น “ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ...” เพื่อให้เกิดความชัดเจนและสอดคล้องกับเนื้อหาของร่างฯยิ่งขึ้น และในที่สุดประเทศไทยก็มีกฎหมายเฉพาะที่จะนำมาบังคับใช้กับการกระทำด้วยความรุนแรงที่เกิดขึ้นภายในครอบครัว คือ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ. 2550 และให้มีผลบังคับใช้เมื่อพ้นกำหนด 90 วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งก็คือวันที่ 12 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ คือ เนื่องจากปัญหาการแก้ไขการใช้ความรุนแรงในครอบครัวที่มีความละเอียดอ่อนซับซ้อนเกี่ยวพันกับบุคคลใกล้ชิด มีลักษณะพิเศษแตกต่างจากการทำร้ายร่างกายระหว่างบุคคลโดยทั่วไป การใช้มาตรการทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญามาบังคับกับการกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวยังไม่เหมาะสม เนื่องจากมีความประสงค์ในการลงโทษผู้กระทำความผิดมากกว่าที่จะแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดหรือปกป้องคุ้มครองผู้ที่ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ดังนั้น การมีกฎหมายคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว จึงมีความเหมาะสมกว่ากระบวนการทางอาญา เพราะสามารถกำหนดรูปแบบ วิธีการ และขั้นตอนที่มีลักษณะแตกต่างจากการดำเนินคดีอาญาโดยทั่วไป โดยให้ผู้กระทำความผิดมีโอกาสดับตัวและยับยั้งการกระทำผิดซ้ำ รวมทั้งจะรักษาความสัมพันธ์อันดีในครอบครัวไว้ได้ ประกอบกับเด็ก เยาวชน และบุคคลในครอบครัวมีสิทธิได้รับความคุ้มครองโดยรัฐจากการใช้ความรุนแรงและการปฏิบัติอันไม่เป็นธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550

1. บทนิยามศัพท์

“ความรุนแรงในครอบครัว” หมายความว่า การกระทำใดๆ โดยมุ่งประสงค์ให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพ หรือกระทำโดยเจตนาในลักษณะที่น่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพของบุคคลในครอบครัว หรือบังคับหรือใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรมให้บุคคลในครอบครัวต้องกระทำการ ไม่กระทำการ หรือยอมรับการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งโดยมิชอบ แต่ไม่รวมถึงการกระทำโดยประมาท

เนื่องจากการกระทำความรุนแรงในครอบครัวเกิดขึ้นได้ในหลายลักษณะ เช่น การทำร้าย ตบตี การด่าทอ การข่มขู่ การคุกคามทางเพศ ดังนั้นเพื่อเป็นกรอบในการให้ความช่วยเหลือจำเป็นจะต้องให้คำนิยามที่เหมาะสม มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ให้นิยามของคำว่า “ความรุนแรงในครอบครัว” ดังนี้

คณะกรรมการว่าด้วยการขจัดความรุนแรงต่อสตรีแห่งชาติกล่าวไว้ว่า “ความรุนแรงในครอบครัว เป็นรูปแบบความรุนแรงต่อสตรีที่เกิดขึ้นอย่างไม่ค่อยมีใครรู้เกิดขึ้นในทุกสังคม สตรีทุกวัยมีโอกาสที่จะถูกระทำรุนแรงในทุกรูปแบบ ทั้งการตบตี การข่มขู่ การคุกคามทางเพศทางจิตใจ และความรุนแรงในรูปแบบอื่น”

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม และประสานงานสตรีแห่งชาติ ให้นิยามว่า “เป็นการทำร้ายกับระหว่างสมาชิกในครอบครัวให้บาดเจ็บทางร่างกาย จิตใจ และข่มขู่ให้อีกฝ่ายหนึ่งกระทำในสิ่งที่ไม่ปรารถนา ระดับความรุนแรงมีความแตกต่างกันตั้งแต่การทะเลาะโต้เถียงกัน การทำร้ายร่างกายด้วยอวัยวะหรืออาวุธ ไปจนถึงการทำลายชีวิตหรือการทำลายพัฒนาการทางบุคลิกภาพของบุคคล”

นิยามคำว่า “บุคคลในครอบครัว” หมายความว่า คู่สมรส คู่สมรสเดิม ผู้ที่อยู่กินหรือเคยอยู่กินฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรส บุตร บุตรบุญธรรม สมาชิกในครอบครัว รวมทั้งบุคคลใดๆ ที่ต้องพึ่งพาอาศัยและอยู่ในครัวเรือนเดียวกัน

2. การกระทำที่เป็นความผิด

มาตรา 4 บัญญัติว่า “ผู้ใดกระทำการอันเป็นความรุนแรงในครอบครัว ผู้นั้นกระทำความผิดฐานกระทำความรุนแรงในครอบครัว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ให้ความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นความผิดอันยอมความได้ แต่ไม่ลบล้างความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาหรือกฎหมายอื่น หากการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นความผิดฐานทำร้ายร่างกายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 295 ด้วย ให้ความผิดดังกล่าวเป็นความผิดอันยอมความได้”

จากบทบัญญัติมาตรา 4 ทำให้ทราบว่าต่อไปในประเทศไทยจะมีความผิดฐานใหม่คือ **ความผิดฐานกระทำความรุนแรงในครอบครัว** ซึ่งเป็นความผิดที่มีโทษทางอาญา แต่เป็นความผิดที่ยอมความได้ มีข้อน่าสังเกตว่าการกระทำความรุนแรงในครอบครัวเกิดขึ้นได้หลายระดับ ตั้งแต่ระดับที่ไม่เป็นความผิดตามกฎหมายอาญา เช่น การทำให้ขายหน้า การขบไซไล่ส่ง การปล่อยให้อยู่โดดเดี่ยวไม่สนใจรวมทั้งการพุดจาเยาะเย้ยถากถางอยู่เสมอ หรืออาจเป็นการกระทำที่มีความผิดตามกฎหมายอื่นด้วย เช่น การดูหมิ่น หมิ่นประมาท การทำร้ายร่างกาย หรืออาจถึงขั้นเสียชีวิตซึ่งการกระทำเหล่านี้เป็นความผิดฐานกระทำความรุนแรงในครอบครัว และผิดกฎหมายอาญาอื่นด้วย ประเด็นที่ควรพิจารณาต่อคือ ผู้กระทำความผิดต้องรับโทษตามกฎหมายฉบับนี้ และยังคงต้องรับโทษตามกฎหมายอื่นนั้นด้วย เพราะมาตรา 4 บัญญัติว่า “...แต่ไม่ลบล้างความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาหรือกฎหมายอื่น...” ซึ่งก็ทำให้เกิดข้อสงสัยว่า ความผิดในการกระทำ ด้วยความรุนแรงในครอบครัวเป็นความผิดกรรมเดียวผิดกฎหมายหลายบทหรือไม่ หากเป็นเช่นนั้นเมื่อผู้กระทำทำผิดฐานทำร้ายร่างกายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 295 ด้วยก็ต้องลงโทษบทหนักกว่าคือตาม มาตรา 295 เพราะมีโทษสูงกว่า ซึ่งก็จะทำให้นำวิธีการตามกฎหมายฉบับนี้มาบังคับใช้ไม่ได้ แต่ถ้าตีความว่าเป็นความผิดหลายกรรมต่างกรรมจากความผิดตามกฎหมายอื่นก็จะมีผลว่าเป็นการกระทำผิดครั้งเดียวสามารถลงโทษได้มากกว่าหนึ่งครั้ง

มาตรา 4 ยังกำหนดไว้ว่าหากการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นความผิดฐานทำร้ายร่างกายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 295 ด้วย ให้ความผิดดังกล่าวเป็นความผิดอันยอมความได้

เป็นที่ทราบกันดีว่า ความผิดฐานทำร้ายร่างกายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 295 เป็นความผิดที่ขอมความไม่ได้ แต่กฎหมายฉบับนี้ต้องการให้ขอมความได้หากเป็นการกระทำระหว่างบุคคลในครอบครัวซึ่งน่าจะเป็นการดีที่ให้โอกาสผู้ถูกระทำผิด แต่การกระทำ ความรุนแรงในครอบครัวเมื่อเกิดขึ้นแล้วมักจะเกิดขึ้นอีก ดังนั้นการไม่กำหนดจำนวนครั้งในการขอมความอาจทำให้เกิดภาวะต้องขอมความกันไปเรื่อยๆ เพราะ โดยมากผู้ถูกระทำไม่ต้องการให้คนที่ตนรักต้องรับโทษทางอาญา หรือไม่ก็อาจจะตกอยู่ในภาวะจำยอมต้องขอมความ

3. การแจ้งเรื่องราวของความรุนแรงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา 5 บัญญัติว่า “ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว หรือผู้ที่พบเห็นหรือทราบการกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว มีหน้าที่แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

การแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง เมื่อได้กระทำโดยสุจริตย่อมได้รับความคุ้มครองและไม่ต้องรับผิดทั้งทางแพ่ง ทางอาญา และทางปกครอง”

มาตรา 6 วรรคแรก บัญญัติว่า “การแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 5 อาจกระทำโดยวาจาเป็นหนังสือ ทางโทรศัพท์ วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือวิธีการอื่นใด”

กฎหมายฉบับนี้ต้องการให้สังคมมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้ความรุนแรงในครอบครัว และเข้าใจปัญหานี้อย่างแท้จริงว่าผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงจากบุคคลในครอบครัวนั้นมักจะอยู่ในฐานะที่ต้องพึ่งพาผู้กระทำความรุนแรง เพราะคนที่ใช้ความรุนแรงในครอบครัวส่วนใหญ่จะเป็นหลักในการหารายได้ของครอบครัว ความรุนแรงมักจะเกิดจากความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ทำให้เหยื่อของความรุนแรงส่วนใหญ่ไม่อยู่ในฐานะที่จะร้องทุกข์เองได้ และการที่กฎหมายบัญญัติคุ้มครองผู้แจ้งความที่ได้กระทำโดยสุจริตไม่ต้องรับผิดทั้งทางแพ่ง ทางอาญา และทางปกครองนั้นจะทำให้คนที่พบเห็นเรื่องราวเกิดความสบายใจที่จะแจ้งเรื่องราวของความรุนแรงที่ตนพบเห็น และรู้สึกว่าการใช้ความรุนแรงในครอบครัวไม่ใช่เรื่องส่วนตัวภายในครอบครัวอีกต่อไป

4. การห้ามเผยแพร่เรื่องราว

มาตรา 9 บัญญัติว่า “เมื่อมีการแจ้งตามมาตรา 5 หรือมีการร้องทุกข์ตามมาตรา 6 แล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดลงพิมพ์โฆษณา หรือเผยแพร่ต่อสาธารณชนด้วยวิธีใดๆ ซึ่งภาพ เรื่องราว หรือข้อมูลใดๆ อันน่าจะทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ทำความรุนแรงในครอบครัวหรือผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวในคดีตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติในวรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

การห้ามเผยแพร่เรื่องราวมีข้อดีในประเด็นที่ว่า การใช้ความรุนแรงในครอบครัวเป็นเรื่องละเอียดอ่อนมากกว่าความผิดในกรณีทั่วไป การเสนอเรื่องราวจะส่งผลกระทบต่อจิตใจของบุคคลในครอบครัวโดยตรง อย่างไรก็ตามหากไม่มีการนำเสนอเรื่องราวของการใช้ความรุนแรงนั้นเลย อาจทำให้สังคมไม่ได้ตระหนักถึงความมีอยู่ของความรุนแรงนั้น อีกทั้งการเสนอเรื่องราวในบางกรณีอาจมีผลดี เพราะช่วยทำให้ผู้ถูกระทำเกิดความรู้สึกละอายใจ ความอึดอั้นที่ถูกกระทำด้วยความรุนแรง และเพื่อที่จะได้เป็นประโยชน์ต่อสังคมในแง่ของการศึกษา แต่อย่างไรก็ตามหากจะเผยแพร่เรื่องราวก็ควรจะต้องได้รับความยินยอมจากผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรง หรือให้เสนอเรื่องราวได้แต่ต้องไม่ระบุตัวบุคคล เพราะอาจเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 35 ซึ่งบัญญัติว่า “สิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง ข้อมูลส่วนบุคคล ตลอดจนความเป็นอยู่ส่วนตัวย่อมได้รับความคุ้มครอง

การกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลายซึ่งข้อความหรือภาพไม่ว่าด้วยวิธีใดไปยังสาธารณชนอันเป็นการละเมิดหรือกระทบถึงสิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง หรือความเป็นอยู่ส่วนตัว ตลอดจนการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้เป็นเจ้าของข้อมูลนั้น จะกระทำมิได้ เว้นแต่กรณีที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ”

5. อายุความร้องทุกข์

มาตรา 7 บัญญัติว่า “ถ้ามิได้มีการแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 5 หรือมิได้มีการร้องทุกข์ตามมาตรา 6 ภายในสามเดือนนับแต่ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวอยู่ในวิสัยและโอกาสที่จะแจ้งหรือร้องทุกข์ได้ ให้ถือว่าคดีเป็นอันขาดอายุความ แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ถูกระทำด้วย

ความรุนแรงในครอบครัวหรือผู้มีส่วนได้เสียจะร้องขอคุ้มครองสวัสดิภาพตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว”

ความผิดฐานกระทำความรุนแรงในครอบครัว เป็นความผิดที่ยอมความได้ ดังนั้นถ้ามิได้มีการแจ้งความต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือร้องทุกข์ตามกฎหมายภายใน 3 เดือน นับแต่ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงอยู่ในสภาพและมีโอกาสที่จะแจ้งหรือร้องทุกข์ได้ให้ถือว่าคดีขาดอายุความระยะเวลา 3 เดือนถือว่าไม่น้อยเพราะหากปล่อยให้ยาวนานไปอาจทำให้ลำบากในเรื่องการหาพยานหลักฐาน

6. หน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่เมื่อได้รับการแจ้งความหรือร้องทุกข์

มาตรา 6 วรรคสอง “เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้พบเห็นการกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวหรือได้รับแจ้งตามมาตรา 5 แล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ที่เกิดเหตุเพื่อสอบถามผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวหรือบุคคลอื่นที่อยู่ในสถานที่นั้นเกี่ยวกับการกระทำที่ได้รับแจ้ง รวมทั้งให้มีอำนาจจัดให้ผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัวเข้ารับการรักษาจากแพทย์ และขอรับคำปรึกษาแนะนำจากจิตแพทย์ นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ ในกรณีที่ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวประสงค์จะดำเนินคดีให้จัดให้ผู้นั้นร้องทุกข์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่ถ้าผู้นั้นไม่อยู่ในวิสัยหรือมีโอกาสร้องทุกข์ได้ด้วยตนเองให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ร้องทุกข์แทนได้

หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด”

การกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ที่เกิดเหตุอาจทำให้เกิดมุมมองว่าเป็นการแทรกแซงครอบครัวและมีความผิดตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 33 ซึ่งบัญญัติว่า “บุคคลย่อมมีเสรีภาพในเคหสถาน

บุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองในการที่จะอยู่อาศัยและครอบครองเคหสถานโดยปกติสุข การเข้าไปในเคหสถานโดยปราศจากความยินยอมของผู้ครอบครอง หรือการตรวจค้นเคหสถาน จะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาล หรือมีเหตุอย่างอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ” แต่หากพิจารณาในมุมมองที่ว่าเป็นการใช้สิทธิในนามผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงก็ไม่แน่ว่าจะเป็นการละเมิดต่อ

กฎหมายรัฐธรรมนูญ และอีกประการหนึ่งกฎหมายให้อำนาจเพียงเข้าไปเพื่อสอบถามผู้กระทำ ความรุนแรงในครอบครัว ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวหรือบุคคลอื่นที่อยู่ในสถานที่ นั้นเกี่ยวกับการกระทำที่ได้รับแจ้ง จึงไม่น่าจะเป็นการละเมิดสิทธิในเคหสถาน และหากพิจารณา รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 51 วรรคสอง ซึ่งบัญญัติไว้ว่า “การ แทรกแซงและการจำกัดสิทธิของเด็ก เยาวชน และบุคคลในครอบครัวจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดย อาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อสงวนและรักษาไว้ซึ่งสถานะของครอบครัวหรือ ประโยชน์สูงสุดของบุคคลนั้น” พนักงานเจ้าหน้าที่ที่น่าที่จะมีอำนาจกระทำได้

7. การสอบสวนคดีความผิดฐานกระทำความรุนแรงในครอบครัว

มาตรา 8 บัญญัติว่า “เมื่อมีการร้องทุกข์ภายในอายุความตามมาตรา 7 แล้ว ให้พนักงาน สอบสวนทำการสอบสวนโดยเร็วและส่งตัวผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว สำนักงานสอบสวน พร้อมทั้งความเห็นไปยังพนักงานอัยการเพื่อฟ้องคดีต่อศาลภายในสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่ได้ตัวผู้กระทำ ความรุนแรงในครอบครัว แต่หากมีเหตุจำเป็นทำให้ไม่อาจยื่นฟ้องได้ทันภายในกำหนดเวลาดังกล่าวให้ ขอคัดฟ้องต่อศาลได้คราวละไม่เกินหกวัน แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสามคราวโดยให้นำกฎหมายว่าด้วย การจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในการสอบปากคำผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พนักงานสอบสวนต้องจัดให้มี จิตแพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ หรือบุคคลที่ผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัวร้อง ขอร่วมอยู่ด้วยในขณะสอบปากคำเพื่อให้คำปรึกษา

ในกรณีจำเป็นเร่งด่วน ซึ่งมีเหตุอันควรไม่อาจรอจิตแพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ หรือบุคคลที่ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวร้องขอ ให้พนักงานสอบสวนทำการสอบปากคำ ไปก่อนโดยไม่ต้องมีบุคคลดังกล่าวร่วมอยู่ด้วย แต่ต้องบันทึกเหตุที่ไม่อาจรอบุคคลดังกล่าวไว้ใน สำนักงานสอบสวน

หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการของพนักงานสอบสวน ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรี ประกาศกำหนด”

ความผิดเกี่ยวกับการใช้ความรุนแรงในครอบครัวเป็นเรื่องละเอียดอ่อน การสอบสวนต้อง ทำด้วยความละเอียดรอบคอบ การกำหนดให้มีจิตแพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ หรือ

บุคคลที่ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวร้องขอ ร่วมในการสอบสวนเป็นเรื่องจำเป็น แต่สิ่งที่ต้องพิจารณาต่อไปคือ ในทางปฏิบัติ จิตแพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ จะมีเพียงพอต่อความต้องการหรือไม่ เพราะความคิดที่เกิดการกระทำด้วยความรุนแรงไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร

8. การบรรเทาทุกข์ชั่วคราวให้แก่ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรง

มาตรา 10 บัญญัติว่า “ในการดำเนินการตามมาตรา ๘ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีฐานะเทียบได้ไม่ต่ำกว่าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีมีอำนาจออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่บุคคลผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเป็นการชั่วคราว ไม่ว่าจะมีการร้องขอจากบุคคลดังกล่าวหรือไม่ โดยให้มีอำนาจออกคำสั่งใดๆ ได้เท่าที่จำเป็นและสมควร ซึ่งรวมถึงการให้ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวเข้ารับการรักษาจากแพทย์ การให้ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวขาดใช้เงินช่วยเหลือบรรเทาทุกข์เบื้องต้นตามสมควรแก่ฐานะ การออกคำสั่งห้ามผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวเข้าไปในที่พำนักของครอบครัวหรือเข้าใกล้ตัวบุคคลใดในครอบครัว ตลอดจนการกำหนดวิธีการดูแลบุตร

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้เสนอมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ต่อศาลภายในสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่วันออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ หากศาลเห็นชอบกับคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ดังกล่าว ให้คำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์มีผลต่อไป

ในกรณีที่ศาลไม่เห็นชอบด้วยกับคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน หรือมีข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไป ให้ศาลทำการไต่สวนและมีคำสั่งโดยพลัน หากข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์เพียงพอแก่การวินิจฉัยออกคำสั่ง ศาลอาจแก้ไขเพิ่มเติมเปลี่ยนแปลง หรือเพิกถอนคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์หรือออกคำสั่งใดๆ รวมทั้งกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมก็ได้

ผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาลตามมาตรา ๑๑ สามารถยื่นอุทธรณ์คำสั่งเป็นหนังสือขอให้ศาลทบทวนคำสั่งได้ภายในสามสิบวันนับแต่ทราบคำสั่ง ให้คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลเป็นที่สุด

ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาล ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา 11 บัญญัติว่า “ ในระหว่างการสอบสวนหรือการพิจารณาคดี ให้ศาลมีอำนาจออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ตามมาตรา ๑๐ หรือออกคำสั่งใดๆ ได้ตามที่เห็นสมควร

ในกรณีที่เหตุการณ์หรือพฤติกรรมเกี่ยวกับผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว หรือผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเปลี่ยนแปลงไป ศาลมีอำนาจแก้ไขเพิ่มเติม เปลี่ยนแปลง หรือเพิกถอนคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ หรือคำสั่งใด ๆ รวมทั้งกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมก็ได้

ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาล ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

เจตนารมณ์ที่สำคัญประการหนึ่งของกฎหมายฉบับนี้คือ การเยียวยาผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรง และต้องได้รับความช่วยเหลือทันที ซึ่งต่างกับกฎหมายอาญาที่พนักงานเจ้าหน้าที่มุ่งตรงไปที่ผู้กระทำความผิดเพราะต้องการนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ กฎหมายฉบับนี้คำนึง ถึงสวัสดิภาพของผู้เสียหายหรือผู้ที่ถูกระทำด้วยความรุนแรงมากกว่าการจะนำคนผิดมาลงโทษเพราะต้องการให้เหยื่อของความรุนแรงมีทางออก โดยปกติฝ่ายที่ถูกระทำด้วยความรุนแรงมักจะเป็นฝ่ายที่ต้องพึ่งพาผู้กระทำด้วยความรุนแรงและเมื่อเกิดความรุนแรงขึ้นผู้ถูกระทำมักจะต้องถูกให้ออกจากบ้านและไม่ได้รับเงินค่าครองชีพจากฝ่ายที่กระทำความรุนแรงตามปกติที่อาจเคยได้รับ ซึ่งอาจเป็นสาเหตุหนึ่ง ที่ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงมักไม่ต้องการให้เรื่องของความรุนแรงในครอบครัวทราบไปถึงพนักงานเจ้าหน้าที่ ดังนั้นการที่กฎหมายฉบับนี้บัญญัติให้ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวฯ ใช้เงินช่วยเหลือบรรเทาทุกข์เบื้องต้นตามสมควรแก่ฐานะ และการให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการออกคำสั่ง

ห้ามผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวเข้าไปในที่พำนักของครอบครัวหรือเข้าไปใกล้บุคคลใดในครอบครัวตลอดจนการวิญญูแลบุคคลในครอบครัวนั้นน่าจะส่งผลดีต่อเหยื่อของความรุนแรง

9. การพิจารณาคดีความรุนแรงในครอบครัว

มาตรา 14 บัญญัติว่า “วิธีพิจารณา การยื่น และการรับฟังพยานหลักฐาน หากพระราชบัญญัตินี้มีได้บัญญัติไว้โดยเฉพาะให้นำบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวมาใช้บังคับโดยอนุโลม ”

10. การยอมความกันในคดีกระทำความรุนแรงในครอบครัว

มาตรา 12 วรรคสอง “ในกรณีที่มีการยอมความ การถอนคำร้องทุกข์ หรือการถอนฟ้องในความผิดตามมาตรา ๔ ให้พนักงานสอบสวนหรือศาล แล้วแต่กรณี จัดให้มีการทำบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการยอมความการถอนคำร้องทุกข์ หรือการถอนฟ้องนั้น และกำหนดให้นำวิธีการตามวรรคหนึ่งเป็นเงื่อนไขในการปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงดังกล่าวโดยอนุโลม โดยอาจรับฟังความคิดเห็นของผู้เสียหายหรือบุคคลในครอบครัวประกอบด้วยก็ได้ หากได้ปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงและเงื่อนไขดังกล่าวครบถ้วนแล้วจึงให้มีการยอมความ การถอนคำร้องทุกข์ หรือการถอนฟ้องในความผิดตามมาตรา ๔ ได้ หากผู้ต้องหาหรือจำเลยฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขดังกล่าวให้พนักงานสอบสวนหรือศาลมีอำนาจคดีขึ้นดำเนินการต่อไป”

มาตรา 15 บัญญัติว่า “ไม่ว่าการพิจารณาคดีการกระทำความรุนแรงในครอบครัวจะได้ดำเนินไปแล้วเพียงใด ให้ศาลพยายามเปรียบเทียบให้คู่ความได้ยอมความกัน โดยมุ่งถึงความสงบสุขและการอยู่ร่วมกันในครอบครัวเป็นสำคัญ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงหลักการดังต่อไปนี้ ประกอบด้วย

(๑) การคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

(๒) การสงวนและคุ้มครองสถานภาพของการสมรสในฐานะที่เป็นศูนย์รวมของชายและหญิงที่สมัครใจเข้ามาอยู่กินฉันสามีภริยา หากไม่อาจรักษาสถานภาพของการสมรสได้ ก็ให้การหย่าเป็นไปด้วยความเป็นธรรมและเสียหายน้อยที่สุด โดยคำนึงถึงสวัสดิภาพและอนาคตของบุตรเป็นสำคัญ

(๓) การคุ้มครองและช่วยเหลือครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขณะที่ครอบครัวนั้นต้องรับผิดชอบในการดูแลให้การศึกษาแก่สมาชิกที่เป็นผู้เยาว์

(๔) มาตรการต่างๆ เพื่อช่วยเหลือสามีภริยาและบุคคลในครอบครัวให้ปรองดองกัน และปรับปรุงความสัมพันธ์ระหว่างกันเองและกับบุตร”

มาตรา 16 บัญญัติว่า “เพื่อประโยชน์ในการขอมความในคดีการกระทำ ความรุนแรงในครอบครัว พนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาล แล้วแต่กรณี อาจตั้งผู้ประนีประนอมประกอบด้วยบุคคล หรือคณะบุคคลซึ่งเป็นบิดามารดา ผู้ปกครอง ญาติของกลุ่มความหรือบุคคลที่พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือศาลเห็นสมควรเพื่อให้คำปรึกษา หรือช่วยเหลือในการไกล่เกลี่ยให้คู่ความได้ขอมความกัน หรือ อาจมอบหมายให้นักสังคมสงเคราะห์ หน่วยงานสังคมสงเคราะห์ หรือบุคคลใดช่วยเหลือไกล่เกลี่ย ให้คู่ความได้ขอมความกันก็ได้

เมื่อผู้ประนีประนอมหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายตามวรรคหนึ่งได้ดำเนินการไกล่เกลี่ยตาม คำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาลแล้ว ให้รายงานผลการไกล่เกลี่ยต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาล แล้วแต่กรณีด้วย ในกรณีที่การไกล่เกลี่ยเป็นผลสำเร็จ บุคคลดังกล่าวจะจัดให้มีการทำสัญญาขอม ความขึ้นหรือจะขอให้เรียกคู่ความมาทำสัญญาขอมความกันต่อหน้าพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือศาลก็ได้

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาลเห็นว่าสัญญาขอมความไม่ฝ่าฝืนต่อกฎหมายและความสงบ เรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาลดำเนินการให้เป็นไปตาม สัญญาขอมความนั้น”

คดีความรุนแรงในครอบครัวนี้กฎหมายให้โอกาสขอมความตั้งแต่ชั้นสอบสวนจนถึงชั้น ศาลและไม่ว่าการพิจารณาคดีจะดำเนินไปแล้วเพียงใดศาลก็มีอำนาจพยามเปรียบเทียบให้คู่ความ ขอมความกันได้ โดยคำนึงถึงความสงบสุขและการอยู่ร่วมกันในครอบครัวเป็นสำคัญเพราะ เจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนี้ไม่ได้ต้องการนำผู้กระทำความผิดมาลงโทษแต่คำนึงการอยู่รอด ของครอบครัวเป็นสำคัญจึงเปิดโอกาสให้มีการขอมความได้ตลอด

11. การพิพากษาคดี

มาตรา 12 วรรคแรกบัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลพิพากษาว่า ผู้กระทำความรุนแรงใน ครอบครัว มีความผิดตามมาตรา 4 ศาลมีอำนาจกำหนดให้ใช้วิธีการฟื้นฟู บำบัดรักษา คุมความ ประพฤติผู้กระทำผิด ให้ผู้กระทำผิดชดใช้เงินช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ ทำงานบริการสาธารณะ

ละเว้นการกระทำอันเป็นเหตุให้เกิดการใช้ความรุนแรงในครอบครัว หรือทำทัณฑ์บไว้ ตามวิธีการและระยะเวลาที่ศาลกำหนดแทนการลงโทษผู้กระทำความผิดก็ได้”

จากบทบัญญัติดังกล่าวแสดงให้เห็นกฎหมายฉบับนี้ มิได้ต้องการลงโทษที่เนื้อตัวผู้กระทำความผิดแต่ต้องการแก้ไขเยียวยาความรุนแรงในครอบครัวที่เกิดขึ้นให้ลดน้อยลงเพื่อให้ครอบครัวนั้นสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้อยู่ด้วยกันต่อไปได้ ซึ่งก็น่าจะเป็นผลดีหากผู้กระทำความผิดต้องการแก้ไขปรับปรุงตัวอย่างแท้จริง แต่ประเด็นที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งคือการเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟู บำบัดรักษาผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวจะมีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะทำให้ผู้กระทำความรุนแรงนั้นปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนได้เพียงใด ความพร้อมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีเพียงพอแล้วหรือยัง เรื่องนี้คงเป็นคำถามที่ทุกคนอยากทราบคำตอบจากผู้ที่ได้รับผิดชอบ

พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 มีข้อดีหลายประการที่น่าจะช่วยให้ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวได้รับการคุ้มครองอย่างมีประสิทธิภาพผลอย่างไรก็ตามผู้เขียนเห็นว่าตัวบทกฎหมายเป็นเพียงส่วนหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่าผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงจะได้รับการคุ้มครอง แต่หากผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายฉบับนี้ไม่เข้าใจเจตนารมณ์ที่แท้จริงของกฎหมายหรือไม่ปฏิบัติตามอย่างเต็มกำลัง ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงก็จะไม่ได้รับประโยชน์จากกฎหมายฉบับนี้ การกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวก็คงจะไม่ลดลงไปจากสังคมไทยอย่างแน่นอน